

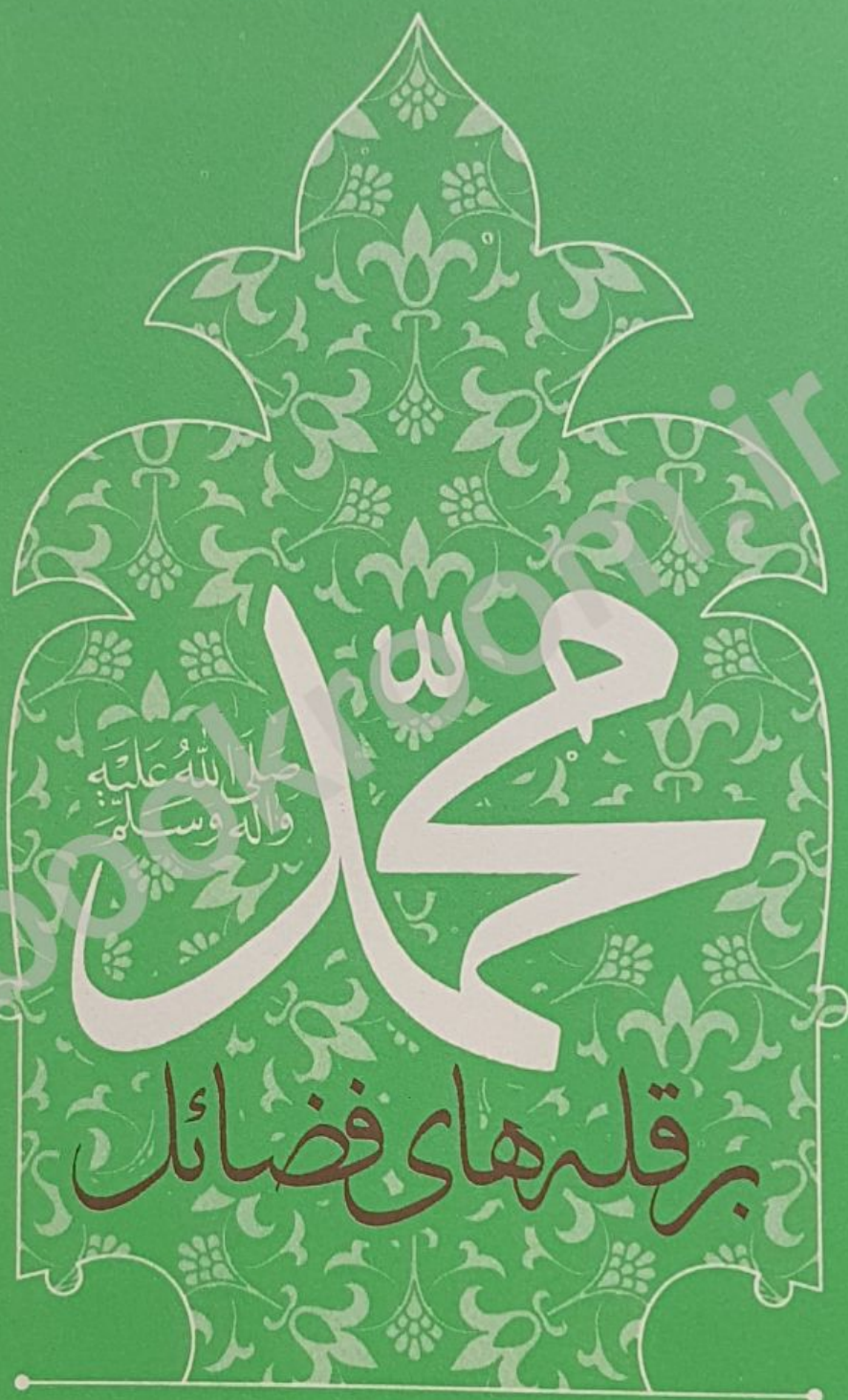

برقدها فضا

عبدلعلى اختى

عبدالله اختری

« درآمدی بر کتاب ۱۵

- « الگوهای بزرگ تاریخ ----- ۱۵
- « رسول اعظم برترین الگوی فضایل ----- ۱۹
- « پیغمبر ﷺ در بیان علی علیه السلام ----- ۲۱
- « صفات ده گانه رسول گرامی صلی الله علیه و آله ----- ۲۲
- « در این کتاب ----- ۲۲

« جایگاه یقین ۲۵

- « رسول اعظم و درخشش یقین ----- ۲۷
- « پرتوی از یقین ----- ۲۹
- « ایمان و ایقان ----- ۳۰
- « یقین چیست؟ ----- ۳۱
- یقین در بیان امام رضا علیه السلام ----- ۳۳
- « یقین و بهره‌گیری از هدایت ----- ۳۳
- « یقین، هدیه حق برای پیغمبر صلی الله علیه و آله ----- ۳۵
- « عوامل یقین، علم و معرفت ----- ۳۶
- « رؤیت ملکوت و یقین ----- ۳۷
- « خدایا می‌خواهم ببینم ----- ۳۹
- « جایگاه او را نمایانند ----- ۴۰
- « جلوه‌های ملکوت و یقین ----- ۴۰
- « با دیدن آیتی دگرگون شد ----- ۴۱
- « آیات خدا و یقین ----- ۴۳
- سیارات ----- ۴۳
- ستارگان ----- ۴۴
- «طرح جهان بر حسب مقیاس فواصل واقعی ----- ۴۵
- « عبادت و تقرب و یقین ----- ۴۶

- « نشانه‌ها و آثار یقین ----- ۴۷
- تفاوت مؤمن و منافق ----- ۵۰
- علامات یقین و یقین داران ----- ۵۱
- سه علامت دیگر ----- ۵۱
- « موانع و آفتهای یقین ----- ۵۲

۵۵

« جمال صبر

- « صبر در جمال و مرام محمد ﷺ ----- ۵۷
- برکات صبر ----- ۵۸
- گنج‌ها در گرو رنج‌هاست ----- ۵۸
- « سرمایه، در کشاکش روزگار ----- ۵۹
- « صبر در پیکره ایمان ----- ۶۰
- جیره‌خواران بیدار ----- ۶۲
- « صبر در سیره رسول اکرم ﷺ ----- ۶۲
- از امام صادق علیه السلام بشنویم ----- ۶۳
- امام راحل از صبر و تحمل پیغمبر ﷺ می‌گوید ----- ۶۶
- « صبر جمیل، صبر شاکران ----- ۶۷
- ثواب هزار شهید ----- ۶۸
- « مقایسه‌ای از بیان پیغمبر ﷺ ----- ۶۸
- « درجات گوناگون صبر ----- ۶۹
- قهرمان مبارزه با گناه ----- ۶۹
- « صبر و نمادهای آن ----- ۷۰
- « منشأها و عوامل صبر ----- ۷۱
- مقام شیعیان صابر ----- ۷۳
- « چگونه صبر از بین می‌رود؟ ----- ۷۵
- گفتار پیک وحی ----- ۷۵

« شرافت قناعت

۷۷

« محمد ﷺ و شرافت قناعت ----- ۷۹

▪ بخشش محبوب ----- ۸۰

▪ دنیای نقت و نکبت ----- ۸۰

« پستی دنیا در سیره محمد ﷺ ----- ۸۲

« امتیاز سیره نبوی از فرعونى ----- ۸۳

▪ لقمه‌ای بعد از سه روز ----- ۸۴

▪ رسول خدا ﷺ را یادکن ----- ۸۵

« چیستی قناعت ----- ۸۵

« قناعت و عقل‌مداری ----- ۸۶

« قناعت و عفت ----- ۸۷

« قناعت و آرامش ----- ۸۹

▪ زندگی گوارا ----- ۸۹

« مردی که با رنج خویش بی‌نیاز شد ----- ۹۰

« قناعت و شرافت همت ----- ۹۱

▪ اسکندر و حکیم ----- ۹۱

« قناعت در سیره نبوی ----- ۹۲

▪ قناعت جامع چهار فضیلت ----- ۹۳

« قناعت و آزادمنشی ابوذر رضی الله عنه ----- ۹۳

« قناعت و عزت ----- ۹۵

▪ طمع‌ورزی و خواری ----- ۹۶

« مهمترین عامل بی‌نیازی ----- ۹۷

« راه قناعت‌ورزی ----- ۹۹

« خلاصه‌ای از درسها ----- ۹۹

- « زیبایی شکر و سپاس ----- ۱۰۳
- « اشک شاكران ----- ۱۰۴
- آیا بنده شكور نباشم؟ ----- ۱۰۵
- « بهترین نماد شکر ----- ۱۰۶
- « بندگی را بر پادشاهی می‌گزیند ----- ۱۰۶
- « شکر و سپاس نعمت‌ها ----- ۱۰۷
- « حقیقت و حدّ شکر ----- ۱۰۸
- « شکر و معرفت ----- ۱۰۹
- « از نعمت وحشت دارم! ----- ۱۱۰
- « اصل دوم، حال خوش ----- ۱۱۱
- « اصل سوم آداب شاكران در آیین محمد ﷺ ----- ۱۱۲
- دوری از گناه و شکر ----- ۱۱۳
- سپاس‌گویان بپا خیزند ----- ۱۱۴
- نعمت را بازگو کنید ----- ۱۱۴
- سه واجب اخلاقی ----- ۱۱۵
- چهار چیز وابسته به چهار دیگر ----- ۱۱۵
- سه دستور رسول خدا ﷺ ----- ۱۱۶
- با سه چیز جلو ضرر را بگیریم ----- ۱۱۶
- « نعمت‌ها را فرار ندهید ----- ۱۱۷
- « از شکر مردم غافل نباشید ----- ۱۱۷
- در قیامت سؤال می‌شود ----- ۱۱۸
- عجب سخن زیبایی ----- ۱۱۹
- سزاوار افزایش نعمت ----- ۱۱۹
- « سجده‌ها در شکر بشارت ----- ۱۱۹
- نعمت بی شکر بلا می‌شود ----- ۱۲۰

- « فروغ فضیلت ----- ۱۲۵
- درخشش حکمتها ----- ۱۲۶
- « این مددکار را کم مگیرید ----- ۱۲۷
- « درمان جهالت زدگی ----- ۱۲۷
- سفارش به مکارم اخلاق ----- ۱۲۸
- یاوری توانمند ----- ۱۲۹
- « ضرورت حلم در مسئولان ----- ۱۳۰
- « روش عملی حلم ورزی ----- ۱۳۱
- « حلم زیبای رسول خدا ﷺ ----- ۱۳۳
- دو جرعه راهبر ----- ۱۳۴
- عفوزن یهودی ----- ۱۳۴
- « پند مسیح به یحیی ----- ۱۳۵
- حلم و افزایش جایگاه ----- ۱۳۶
- « حلم اعجاب انگیز علی علیه السلام ----- ۱۳۶
- « سفارش علی علیه السلام به قنبر ----- ۱۳۹
- « حلم پیغمبرزادگان ----- ۱۳۹
- زیبایی مردان ----- ۱۴۱
- « امام سجاد علیه السلام و ناسزای جاهل ----- ۱۴۲
- دلقک عاجز ----- ۱۴۳
- چراغ حلم ----- ۱۴۴
- گذشت اولیاء ----- ۱۴۵
- « ابن ابی العوجاء و ستایش امام صادق علیه السلام ----- ۱۴۶
- حاجی خواب آلوده ----- ۱۴۶
- چه قدر می خوابی! ----- ۱۴۷
- « حضرت امام کاظم علیه السلام و گذشت ----- ۱۴۷

- « سه گروه در سه جا شناخته می شوند ----- ۱۴۸
- برنده نزع کیست؟ ----- ۱۴۸
- حکمت ضرورت حلم ----- ۱۴۹
- « جایگاه عفو و گذشت ----- ۱۵۰
- درمان کدورت ها ----- ۱۵۰
- « حلم و عفو از موضع قدرت ----- ۱۵۲
- موعظه به منصور عباسی ----- ۱۵۳
- « مُکَفَّرُونَ کیانند و چرا؟ ----- ۱۵۳
- حکم خداست که صبر کنیم ----- ۱۵۵
- پاداش حلیمان در قیامت ----- ۱۵۵

« سگه صاحب عیار ----- ۱۵۷

- « صاحب همه جمال ها و نیکی ها ----- ۱۵۹
- « چه بود و چه گفت! ----- ۱۶۰
- پیغمبر گونه گان ----- ۱۶۳
- اخلاق پیغمبران ----- ۱۶۳
- « کاملترین اهل ایمان ----- ۱۶۳
- « دین، حسن خلق است ----- ۱۶۴
- « خلق بهشتی و دوزخی ----- ۱۶۵
- « بد خلقی نماز و روزه را ضایع می کند ----- ۱۶۵
- « خوش خلقی جهاد است ----- ۱۶۶
- « خوش خلقی، زندگی ساز است. ----- ۱۶۸
- « خوش خلقی و توسعه ----- ۱۶۸
- خوش خلقی و عمران ----- ۱۶۹
- « مهمترین سرمایه ----- ۱۷۱
- جاذبه گزیدگان ----- ۱۷۲

- « معنای حسن خلق ----- ۱۷۲
- « همه خوبی ها در سه جمله ----- ۱۷۵
- « برادر دینی علی علیه السلام ----- ۱۷۶
- « پیغمبر و دختر حاتم طایی ----- ۱۷۷
- « پیغمبر صلی الله علیه و آله و احترام به کنیز مردم ----- ۱۷۸
- « حسن خلق و سخاوت نجاتش داد ----- ۱۷۹
- « بر سفره فقیران ----- ۱۸۰
- « حسن خلق امام باقر علیه السلام و مرد مسیحی ----- ۱۸۰
- « اخلاق بایسته مسئولان ----- ۱۸۱
- « اخلاق کارگزاران در بیان علی علیه السلام ----- ۱۸۱

« زیباترین خلق ----- ۱۸۳

- « سخاوت خلق پیغمبران ----- ۱۸۵
- ترسو و بخیل نبود ----- ۱۸۷
- ملاطفت با عرب صحرانشین ----- ۱۸۸
- « سخاوت و کمال ----- ۱۸۹
- « سخاوت و شکر ----- ۱۸۹
- « ارزش سخاوت در جامعه ----- ۱۹۰
- سخاوت و رشد جامعه ----- ۱۹۱
- « سخاوت و دوام نعمت ----- ۱۹۳
- « حقیقت سخاوت و فضیلت ----- ۱۹۳
- پیام به چهره های شاخص ----- ۱۹۴
- « جایگاه سخاوتمند ----- ۱۹۵
- مرز و معیار سخاوت ----- ۱۹۶
- « چگونه روح سخاوت زایل می شود؟ ----- ۱۹۷
- نیکی های بی مورد ----- ۱۹۷

« بلند جایگاهان

- ۲۰۱- « ویژگی بلند جایگاهان
- ۲۰۳- « شاخصه های غیرتمندی
- ۲۰۴- « شجاعت و غیرت ورزی
- ۲۰۶- « تقبیح رشوه
- ۲۰۷- « حریم داری و غیرتمندی
- ۲۰۸- « غیورترین انسان آفرینش
- ۲۰۸- « علی بن ابیطالب علیه السلام طوفان غیرت
- ۲۱۰- « سرزنش
- ۲۱۱- « حسین علیه السلام و غیرت آزادگی
- ۲۱۲- « غیرت و دفاع
- ۲۱۳- « غیرتمندان انقلاب اسلامی و دفاع
- ۲۱۶- « دوگونگی غیرت
- ۲۱۸- « علی بن ابیطالب و تعصب
- ۲۱۹- « حمزه علیه السلام و تعصب پیراج او
- ۲۲۰- « غیرت موسی
- ۲۲۱- « ارزش غیرت ولو در کافر
- ۲۲۲- « تفاوت غیرت در مرد و زن

« یل آفرینش

- ۲۲۷- « آنگاه که ناشناخته بود
- ۲۲۸- « شجاعت‌ترین در پهنه هستی
- ۲۳۰- « عقل و توانمندی
- ۲۳۱- « قدرت چهل مرد
- ۲۳۱- « شجاعت در میدان رزم
- ۲۳۳- « شجاعت و بحران‌های سیاسی

- « شجاعت کاشانی و مدرّس ----- ۲۳۴
- نقش جهاد در تهدید علیه دشمن ----- ۲۳۵
- اولتیماتوم دوم روس‌ها و اقدام مدرّس ----- ۲۳۶
- نطق کوتاه و رهگشای مدرّس ----- ۲۳۷
- شجاعت سید حسن نصرالله ----- ۲۴۰
- « شجاعت و مبارزه درونی ----- ۲۴۰
- « صبر، مظهر شجاعت ----- ۲۴۴
- « شجاعت در بیان علی علیه السلام ----- ۲۴۴
- خوبی‌ها را خدا در دوستانش نهاده ----- ۲۴۵
- « اساس و ریشه‌های فضایل ----- ۲۴۶

« مروت ----- ۲۴۷

- « تاج جوانمردان ----- ۲۴۹
- « باران رحمت در اوج قدرت ----- ۲۵۰
- « جوانمرد قدرتمند ----- ۲۵۲
- « مروت چیست؟ ----- ۲۵۳
- « بهترین تعریف مروت ----- ۲۵۴
- « بیان فرهنگ سازان ----- ۲۵۵
- آغاز مروت‌ها ----- ۲۵۷
- افضل مروت‌ها ----- ۲۵۷
- نمادهای مروت ----- ۲۵۸
- مروت‌ها در سفر و حضر ----- ۲۶۰
- « مروت در بیان امام حسن علیه السلام ----- ۲۶۱
- « بیان امام باقر و امام صادق علیه السلام ----- ۲۶۲
- کمال مروت ----- ۲۶۳
- « مروت و کسب درآمد ----- ۲۶۳

- خلافِ مرّوت‌ها ----- ۲۶۵
- رفتارشناسی جوانمردان ----- ۲۶۶
- « گرسنه خوابید و هرگز نپرسید ----- ۲۶۶
- « کمک و همنوایی با وامانده ----- ۲۶۷
- ترحم بر حیوان تشنه ----- ۲۶۸

درآمدی بر کتاب

■ الگوهای بزرگ تاریخ

کمال جویی و عیب زدایی یک نماد جمال و زیبایی است. همه انسان‌ها، علاقمند به جمال و کمال هستند گرچه ممکن است دیدگاه‌ها و نظریه‌ها در تشخیص مصادیق جمال و کمال متفاوت باشد، لیکن این که کمال و جمال (در مقال نقص و عیب) مصداق جمال است مورد تردید نیست. ذات اقدس متعال که خود کمال و جمال مطلق است، و جمال را دوست می‌دارد، راه کسب کمال و جمال را به بندگان آموخته و در پرتو وحی (به عنوان کتاب‌های آسمانی) توسط انسان‌های برگزیده در اختیار بشر نهاده است.

و از آنجا که یکی از راه‌های عملی کسب کمال و اصلاح فرد و جامعه، اقتداء به الگوهای کامل است، خدای حکیم، برگزیدگان مظهر کمال و جمال خود را که ابلاغ‌گران وحی‌اند به عنوان برترین الگو برای اقتداء به انسان‌ها معرفی نموده است.

پس جای این عذر و بهانه نیست که بگویی، آنان به شکلی برتری یافتند لیکن من که برتری ندارم، دستم کوتاه است. چرا که معرفی الگوها برای آن است که به آنان بگرایی و در نتیجه به آنان به پیوندی و نگویی، «اگر خدای مرا هم راهنمایی کرده بود و علمی را برایم برافراشته بود، من هم به آن راه می‌رفتم»^۱

خدای مهربان بهترین الگوها را به انسان هدیه کرده، و به عنوان بهترین رهنمود و تذکره به جهانیان، فرموده است به آنها اقتدا کنید!

و در مقام معرفی آن الگوهای برگزیده، برای آنکه با دلیل شناخته شوند، هر کدام را با معجزات و دلیل‌های محکم مأمور راهنمایی بشر فرموده است. چنانکه به حضرت ابراهیم خلیل الله، عجایب ملکوت را ارائه فرمود تا به مقام یقین رسید و آنگاه رسالتش را آغاز نمود.

او اعلام کرد: «من روی به خالق آسمان و زمین آورده‌ام و راهم از راه مشرکان جداست. سران مشرک جامعه معاصرش با وی به خصومت و جدال پرداختند که چرا راه خدا را پیش گرفته‌ای؟

ابراهیم گفت، آیا در رابطه با خدا با من محاجّه و جدل می‌کنید؟ و حال آنکه او مرا هدایت کرده و راه صحیح را به من نموده است و من دستور او را اجرا می‌کنم، و از چیزهایی که شریک خدا قرار داده‌اید باکی ندارم و راهم را ادامه می‌دهم، مگر آنکه پروردگار من جز آن بخواهد. پروردگار من همه چیز را و همه کارها را بر پایه علم و دلیل قرار داده و

۱. مضمون آیه ۱۳۴ سوره طه

گسترش می دهد و خلاف آن کردن جهالت و نادانی است. آیا از غفلت نمی رهید و آگاه نمی شوید؟^۱

راه من، راه علم و عقل و استدلال است، من با علم و دلیل حرکت می کنم. پس «چگونه از آنچه دور از خرد و جاهلانه، شریک خدا قرار داده اید، بیم و هراسی داشته باشم که چنین بیمی غلط است. و حال آنکه شما نمی ترسید از اینکه چیزی را شریک خدا قرار داده اید که هیچگونه دلیلی بر کارتان ندارید، کار شما تلاشی جاهلانه و احمقانه، در مقابل کاری علمی و استدلالی است! حال کدام یک از دو طرف شایسته است احساس امنیت کند، ما یا شما؟

اگر بخواهید با علم و دلیل پاسخ دهید، جواب روشن است! کسانی که با علم و آگاهی و استدلال به خدا گرویدند، و تلاش و کوشش خود را مطابق دستور او انجام دادند، آنها از امنیت برخوردارند و راه صحیح رشد و پیشرفت و کمال را یافته اند.^۲

این حجت و دلیل های محکم، در مقابل مشرکان و بت پرستان را به ابراهیم دادیم، تا برتری یابد و برتری خواهان به او اقتدا کنند. بدیهی است که الگوهای هر ملت و جامعه، یک عامل شخصیت آن ملت و جامعه است.

آنان که به الگوهای برگزیده اقتدا می کنند و راه آنها را می روند، آنها نیز از برگزیدگان اند. و به خاطر همین اقتدا و پیروی شان، درجات آنان را که بخواهیم و شایسته باشند بالا می بریم، زیرا پروردگار تو حکیم و داناست، و هر آنچه می کند براساس حکمت و دانش است.

و به خاطر شایستگی اش، به او فرزندانی برگزیده، چون اسحاق و یعقوب هدیه کردیم و همه را به آن راه و روش نیز راهنمایی نمودیم.

۱. مضمون آیه ۷۹ و ۸۰ سوره انعام

۲. مضمون آیه ۸۱ و ۸۲ سوره انعام

و قبل از ابراهیم، نوح را نیز همین گونه راه نمودیم. و از ذریّه و نسل او، داوود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را هم همان سان راهنمایی کردیم تا برتری یافتند و برای دیگر انسان های عصر خود الگو گشتند. آری این چنین به نیکوکاران پاداش می دهیم.

و به همین روش، ذکریا و یحیی و عیسی و الیاس را برتری بخشیدیم، چنانکه همگی آنان از صالحان بودند. و در مرتبه ای دیگر، اسمعیل و یسع و یونس و لوط را در جایگاه برتری قرار دادیم.

به هر حال، پیام آوران اولوالعزم و جانشینان آنان و بقیه پیشوایان، همه را بر مردم جهان عصر خودشان فضیلت بخشیدیم.

و از پدران و اجداد و ذریّه و برادران آنان، شایستگی هایی یافتند، و ما هم آنان را برگزیدیم و به راه مورد تأیید خودمان (صراط مستقیم) هدایت کردیم. بدیهی است که الگو شدن کسانی برای جامعه و دیگر انسان ها، بدون برخورداری از ویژگی های برتری و فضیلت، ممکن نخواهد بود.

لذا خداوند حکیم در طول تاریخ، با روش حکیمانه و عالمانه خود کسانی را به سوی کمال یافتن و برتری، هدایت و راهنمایی کرده که شایسته علمداری و الگو بودن باشند.

اینگونه هدایت، هدایت الله، است و از میان بندگان هرکس را بخواهد (یعنی شایسته باشد) به این روش هدایت می کند. اینها یکتاپرستان و خداگرایان خالص هستند. اگر ذره ای شرک ورزند، همه آنچه تلاش کرده اند فرو می ریزد و ساقط می شوند.

کسانی که به آنان کتاب آسمانی دادیم و حکم اجراء را بر عهده شان گذاشتیم و به عنوان پیغامبران به میان مردم فرستادیم، آنها دارای این ویژگی ها و برتری ها که گفتیم هستند!

آیا عاقلان و مدعیان فضیلت خواهی و تکامل طلبی می توانند ضرورت

اقتدا به آنان را انکار کنند؟

می‌شود، کسانی خواهان برتری و پیشرفت باشند ولی به این الگوها کافر باشند و با آنان مخالفت کنند؟ قطعاً نمی‌توانند، و کفرورزی به الگوها نمی‌تواند پایدار بماند! پس اگر جمعیت عصر تو (یعنی عصر پیغمبر) به این الگوها کافر شوند و نپذیرند، البته گروه‌های دیگری به آنان وصل می‌کنیم که به آنان کافر نباشند و آنها را بپذیرند.^۱

ای متفکران و آزاداندیشان، این الگوهای مورد توجه قرآن کسانی هستند که خدا به طور ویژه هدایتشان کرده و برتری غیر قابل انکار یافتند، آیا شما کسی جز آنان را شایسته پیروی و اقتدا می‌شناسید؟ قطعاً نمی‌شناسید! پس ای انسان‌های مدّعی تفکر و اندیشه، به روش هدایت و برتری جویی آنان اقتدا کنید!

ای پیغمبر! آوای خیرخواهی، بلند ساز و فریاد کن و بگو:
ای مردم دنیا، از این راهنمایی محکم و حکیمانه هیچ مزد و پاداشی از شما نمی‌خواهیم، این فقط تذکری برای همه جهانیان از شرق تا غرب است.^۲

ای کاش می‌شد، این را به گوش همه غافلان جهان برسانیم!

■ رسول اعظم برترین الگوی فضایل

پایان بخش حرکت پیغمبران علیهم‌السلام و تکمیل‌کننده همه برنامه‌های آنان، حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است که خداوند متعال مخصوصاً او را بعنوان الگو معرفی نموده است:

«وَلَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ
الْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا»^۳

۱. مضمون آیات ۸۳ تا ۸۹ سوره انعام

۲. مضمون آیه ۹۰ سوره انعام

۳. سوره احزاب آیه ۱۲

«البته در وجود رسول خدا برای شما الگوی زیبا و نیکویی هست، (الگوی زیبا و پسندیده) برای آنان که امید به خدا و ملاقات او دارند، و امیدوار فرارسیدن روز واپسین هستند، و غافل نبوده و بسیار خدا را یاد می‌کنند»

ولی امر مسلمانان، مقام معظم رهبری انقلاب اسلامی، سال ۱۳۸۵ هجری شمسی را سال پیغمبر اعظم نامگذاری نمودند.

این نامگذاری در پرتو پیامی قرآنی، از دلی نورانی تراویده تا عاشقان خداجوی را به برترین الگوی فضایل رهنمون شده، تا از برکات آن هرچه بیشتر بهره‌مند گشته و خویشتن را از ناشایسته پیراسته و به صفات جمال و کمال محمدی ﷺ آراسته گردانند.

آینه جمال او، جلوه‌گاه جمال حق خلق کمال زای او منزه کمال حق

او اولین نور خلقت، و اشرف انسان‌ها از اولین تا آخرین است. او آن نورالله‌ای است که در پرتوش آسمان‌ها و زمین درخشیده، و اسم‌الله‌ای است که به نور جمالش همه چیز را روشن ساخته است.^۱

پیغمبر تجلی اعظم خداوند است، چنانکه در دعای شب مبعث آمده است: «اللهم انی اسئلك بالتجلی الاعظم»^۲

او تمام خوبی‌ها و کمالات را جامع بود که خدایش فرمود: «انک لعلی خلق عظیم»^۳

چراکه او مثل^۴ اعلای حق تعالی است یعنی وجودش بهترین محل بروز و جلوه صفات خداست:

ابن عباس گوید: پیغمبر در میان ما، به سخن برخاست و در

۱. نمازی شاهرودی، مستدرک سفینه البحار ج ۲ ص ۳۷۷ (متن روایات است)

۲. مفاتیح محدث قمی در اعمال شب ۲۷ رجب

۳. سوره القلم آیه ۴

۴. خدای متعال - مثل - ندارد لیکن مثل، دارد. مثل خداوند متعال بندگانی هستند که در پرتو اطاعت او، صفات او را در وجود خودشان آشکار می‌کنند. مانند: نوح، ابراهیم، موسی، عیسی، محمد ﷺ و مثل اعیان محمد ﷺ است

پایان خطبه اش گفت: خدای تعالی ده خصلت را در ما فراهم آورده که برای احدی قبل از ما جمع نکرده و در احدی غیر از ما نیست. این خصلت ها در ما جمع است: الحکم، و الحلم والعلم و النبوة و السماحة و الشجاعة، و القصد و الصدق و الطهور و العفاف، و نحن کلمه التقوی و سبیل الهدی، و المثل الاعلی، و الحجّة العظمی، و العروة الوثقی و الحبل المتین...^۱

■ پیغمبر صلی الله علیه و آله در بیان علی علیه السلام

در ادامه کار پیغمبران علیهم السلام کرامت خداوند و فضلش به محمد صلی الله علیه و آله منتهی شد، خدایش او را از برترین معدن ها (= صلب ها) برآورد و در گرمی ترین اصل (رحم) ها نشانده. از دودمانی که پیامبرانش را از آن پدید آورد و امین های خویش را از آن برگزید.

دودمانش بهترین دودمانست و خاندانش بهترین خاندان و شجره او بهترین شجره، در حرم روییده و در بزرگواری بالیده. شجره او شاخه های گسترده ای دارد و میوه ای که دست کسی بدان نرسیده. پیشوای پرهیزکارانست و روشنی دیده هدایت شوندگان. چراغی است که می درخشد و ستاره ای ست که نور می پراکند.

آتش زنه ایست که شعله آن برق می زند. شیوه اش میانه روی و روشش رشیدی، سخن او جداکننده (ی حق از باطل) است و فرمانش دادگری است.^۲

«او بنده شایسته خدا و فرستاده او و امین وحی او، و برگزیده او از خلق و حبیب اوست، او حافظ اسرار حق و مبلغ رسالاتش بر خلق است»^۳

۱. بحار الانوار ج ۲۶ ص ۲۴۴

۲. نهج البلاغه (چاپ صبحی صالح) خطبه ۹۴

۳. از فرازهای دعای افتتاح

■ صفات ده گانه رسول گرامی صلی الله علیه و آله

خواننده گرامی! توجه نمودید که: داشتن الگوی کمال برای کسب کمال ضروری است. و خدای بزرگ در طول تاریخ، پیغمبران را برای بشر الگو قرار داد. برترین و بهترین آنها را حضرت محمد صلی الله علیه و آله معرفی نمود.

بیان خدا و پیغمبر و علی را شنیدیم. اکنون بنگریم که چگونه باید الگوگیری کرده و به آنان اقتدا کنیم؟

شیخ عظیم الشان صدوق در کتاب «من لایحضره الفقیه» با سندهای خودش از عبدالله بن مسکان و او از امام صادق علیه السلام آورده که فرمود:

«ان الله تعالى خص رسوله بمكارم الاخلاق فامتحنوا انفسكم، فان كانت فيكم فاحمدوا الله تعالى وارغبوا اليه في الزيادة منها، فذكرها عشرة: اليقين والقناعة والصبر والشكر والحلم وحسن الخلق و السخاء والغيرة والشجاعة والمروة»^۱

البته خداوند (تبارک و تعالی) رسول گرامی خود را به مکارم اخلاق و خلیات کرام اختصاص داده است. پس خود را بیازمایید و ارزیابی کنید، اگر آن اخلاق برتر در وجود شما هست، پس خدا را حمد و ثنا گوید و بکوشید که افزون سازید (و اگر در شما نیست ایجاد کنید)^۲

سپس حضرت ده عنوان از آن خلیات را برشمرد:

- ۱- یقین ۲- قناعت ۳- صبر ۴- شکر ۵- حلم ۶- حسن خلق
- ۷- سخاوت ۸- غیرت ۹- شجاعت ۱۰- مروت

■ در این کتاب

اهل معرفت به مقامات پیغمبران و مخصوصاً پیغمبر گرامی اسلام و آشنایان با سیره و اخلاق آن حضرت می دانند که او قله نشین همه

۱. به نقل «وسائل الشیعه ج ۲۲ ص ۱۳۹» و سنن النبی علامه طباطبائی ص ۵۶

۲. مطلب داخل پرانتز توضیح نگارنده است

فضیلت‌ها و دارای همه کمالات انسانی است.

امام صادق علیه السلام در این روایت، آنچه را برشمرده، خلقیات اصلی و زیربنایی بوده که برخورداری از آنها درحقیقت برخورداری از سایر فضیلت‌هایی است که شاخه‌های این اصول به شمار می‌رود.

به همین جهت در این کتاب، در ده فصل به شرح و توضیح آنها پرداختیم. در تبیین هریک از این خلقیات برگزیده، به ارزش و جایگاه آن و نیز تحقق آن در وجود پیغمبر، و هم به حقیقت و چیستی آن، و به راه‌های برخورداری از آن توجه داده‌ایم. و در اکثر موارد، نمونه‌هایی را هم ارایه کردیم. امید آنکه از برکاتش نور گیریم و آداب آراستگی را بیاموزیم. به توفیق حق و عنایت خداوند متعال ان شاء الله تعالی.

قیمت: ۵۸۰۰۰ تومان

شرکت چاپ و نشرین الملل

ابن عباس گویند: پیغمبر در میان ما، به سخن برخاست و در
پایان خطبه‌اش فرمود: خدای عز و جل ده خصلت را در ما فراهم آورده
که برای احدی قبل از ما جمع نکرده و در احدی غیر از ما نیست.
این خصلت‌ها در ما جمع است:
الحکم، والحلم والعلم والنبوة والسماحة والشجاعة، والقصد والصدق
والطهور والعفاف، ونحن كلمة التقوى وسبيل الهدى، والمثل الاعلى،
والمحجة العظمى، والعروة الوثقى والحبل المتين...
بحار الانوار، ج ۲۶، ص ۲۴۴

